

Zbyt wielu prawników chciałoby zaglądać do ksiąg

Rejestry

Piotr Szymaniak

piotr.szymaniak@infor.pl

Jutro w Sejmie planowane jest głosowanie w sprawie nowelizacji ustawy o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 707). Posłowie zdecydują o losie poprawek, które do ustawy wprowadził Senat. Chodzi zwłaszcza o te, umożliwiające nie tylko notariuszom, ale także adwokatom i radcom prawnym występowanie o wielokrotny i nieograniczony w czasie dostęp do Centralnej Bazy Danych Ksiąg Wieczystych (CBDKW). Tymczasem sejmowa komisja sprawiedliwości i praw człowieka zarekomendowała odrzucenie tych propozycji. Przekonywali do tego zarówno przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, jak i główny inspektor ochrony danych osobowych.

Względy techniczne

– Resort przedstawił projekt, który miał umożliwić dostęp do ksiąg wieczystych tym organom państwa, które działają w celu wykonywania jego uprawnień. Oczywiście przy zachowaniu maksymalnego bezpieczeństwa CBDKW w kontekście danych osobowych poszczególnych obywateli – mówił Stanisław Chmielewski, wiceminister sprawiedliwości.

– Przyznanie dostępu do ksiąg kilkudziesięciu tysiącom kolejnych osób przekreśla tę pierwotną ideę. Skoro przekraczamy już pewien próg, to nie powinniśmy tego przekroczenia czynić zbyt wielkiego. Tym bardziej że w trakcie prac w Sejmie nie dano takiej możliwości ani centralnym organom administracji rządowej, ani też jednostkom samorządu terytorialnego – przypomniał Chmielewski.

Z kolei Wojciechowi Wiewiórowskiemu (GIODO) nie podoba się wprowadzanie takiej zmiany w trybie senackiej poprawki.

– Choć merytorycznie pomysł jest dobry i docelowo powinien być wprowadzony, to jednak na tym etapie nie przeprowadzono żadnych prac, które pozwalałyby przewidzieć, jaki będzie

jego efekt. Trzeba pamiętać, że nie mówimy tylko o samych adwokatach i radcach, bowiem w ich imieniu o zgodę mogłyby występować inne podmioty – zauważa minister Wiewiórowski.

Nowelizacja ma wejść w życie z początkiem grudnia. Resort przyznaje jednak, że rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do korzystania z CBDKW nie jest możliwe również ze względów czysto technicznych. Okazuje się, że planowane rozwiązania technologiczne nie są przygotowane na tak dużą liczbę nowych użytkowników. A to skutkowałoby uchwaleniem martwego prawa.

Obraza palestry

– Wydaje mi się kompletnym nieporozumieniem, że podczas digitalizacji ksiąg wieczystych i tworzenia systemu tego zasobu w formie online adwokaci nie zostali ex officio uwzględnieni jako podmiot całego tego procesu. Mam tu na myśli modelowe, systemowe zrównanie dostępu do systemu wszystkich zainteresowanych zawodów, a więc sędziów, notariuszy, adwokatów, a także proku-

37 tys.

radców prawnych i adwokatów jest w Polsce

ratorów – mówi adwokat Jerzy Naumann.

– Nie ma żadnego powodu, aby systemowo odciąć którąkolwiek z tych profesji od równego dostępu do zasobu cyfrowego. Systemowo ta sytuacja obraża dobre obyczaje oraz adwokaturę jako taką – dodaje prawnik.

Ministerstwo Sprawiedliwości pojednawczo proponuje dyskusję nad przyznaniem dostępu adwokatom i radcom do CBDKW przy okazji kolejnej nowelizacji.

– Ewentualnie można to wziąć pod uwagę podczas prac nad ustawą o elektronicznym postępowaniu wieczystoksięgowym, nad którym właśnie wraz z Rządowym Centrum Legislacji rozpoczynamy pracę – deklaruje Stanisław Chmielewski.